

**ЖАҲОН БЕСТСЕЛЛЕРИНИНГ
ДАВОМИ**

**МИРЗАКАРИМ
НОРБЕКОВ**

**ТЕНТАКНИНГ
ТАЖРИБАСИ**

Бахтли ва фаравон яшаш ҳиқмати

*Оилавий бахтни уй шароитида
мустақил яратиш сирлари*

УЎК: 159.9

КБК: 88.3

Н 79

Норбеков, Мирзакарим

Тентакнинг тажрибаси 3. [Матн]: М. Норбеков. – Тошкент: Spectrum Media Group, 2017. – 368 б.

ISBN: 978-9943-4602-2-5

УЎК: 159.9

КБК: 88.3

Ўз бахтининг ҳимоячиси ҳам, уни яқсон қилувчиси ҳам инсоннинг ўзи. Агар сизга фарзандларнинг ўтиш ёшидаги қийинчиликларни қандай енгиб ўтиш, фарзандлардан чақир тиканак ўсиб етишмаслиги учун уларнинг боғчасини нималар билан ўғитлаш лозимлигига қизиқсангиз, фаровонликнинг изчил ва доимий гуркираб ривожланишининг илоҳий қонуниятини билишни истасангиз, Мирзакарим Норбековнинг «Тентакнинг тажрибаси 3» китобидан баҳраманд бўлинг.

Сиз ахир кўплаб ҳаётий саволларингизга жавоб топишни истайсиз-ку? У ҳолда олға, ушбу китобни мутолаа қилинг, мушоҳада юритинг ва ҳаракатга киришинг!

Рус тилидан

Меҳри БОНУ таржимаси

Масъул муҳаррир:

Муҳиддин Омон

Тақризчилар:

Ф.К. Анзиратов, тиббиёт фанлари доктори**Ҳ.Н. Бобобеков, Турон фанлар академияси**

ва Лейбниц номидаги Европа

табiiй фанлар академияси академиги,

тарих фанлари доктори

ISBN: 978-9943-4602-2-5

© М.С. Норбеков, 2017.

© «Spectrum Media Group», 2017.

Ушбу китобимни қувончу гамларини, галаба нашидаларию, мағлубият изтиробларини мен билан баҳам кўрган, ҳаётларининг энг ажойиб дамларини тенг бўлишган дўстларимга бағишлайман.

Шунингдек, биз билан бирга шугулланиб муайян тажриба тўплаган ва эришган муваффақияту ютуқларимиздан қувонган ошналаримга, ўзимнинг барча гойибона дўстларимга ва маслакдошларимга, руҳан менга яқин бўлган инсонларга, адашиб мени суперақдли ёки гипертентак деб ҳисоблайдиган барча китобхонларимга бағишлайман.

Муаллиф

Муқаддас оила тушунчасига беписанд муносабатда бўлиш, фарзандлар тарбияси ҳамда миллий қадриятлар билан боғлиқ бебаҳо ҳаётий тажрибаларни унутиш қандай оқибатларга олиб келишини бугунги кунда баъзи бир «ўта замонавий»лашиб кетаётган давлатлар мисолида яққол кўришимиз мумкин.

Азиз ўқувчи, ушбу китобда кўтарилган долзарб муаммоларни муаллиф айнан шу давлатларни ўрганиш тажрибасидан келиб чиққан ҳолда баён этган.

Ҳар нарса қиёсда билинади. Китобни ўқиш жараёнида ўз миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз билан ўша давлатлардаги турмуш тарзи, ҳаёт тутумини солиштириш орқали миллийлигимиз ва она Ватанимизга нисбатан муҳаббатимиз янада ортади. Муаллиф ичдан емирилиб бораётган, на анъанаси, на ота-боболар меросига ҳурмати йўқ мамлакатлар мисолида гўёки бизнинг кўзимизни очади, боримизни қадрлашга ўргатади.

Ўйлаймизки, китобдан олган хулосаларингиз ҳаётингизда дастуриламал бўлади.

(Таҳририятдан)

1. Die Hauptaufgabe der Verwaltung ist die Ausführung der Gesetze und die Erhaltung der öffentlichen Ordnung.
 2. Die Verwaltung ist für die Sicherheit und den Wohlstand des Volkes verantwortlich.
 3. Die Verwaltung muss die Interessen der Bürger wahrnehmen und ihre Rechte schützen.
 4. Die Verwaltung ist verpflichtet, die öffentlichen Finanzen zu verwalten und die Ausgaben zu kontrollieren.
 5. Die Verwaltung muss die öffentlichen Einrichtungen und Dienstleistungen aufrechterhalten.

Die Verwaltung ist ein zentraler Bestandteil des Staates und hat eine wichtige Rolle zu spielen.
 Sie ist für die Umsetzung der politischen Ziele des Volkes verantwortlich.
 Die Verwaltung muss die Interessen der Bürger wahrnehmen und ihre Rechte schützen.
 Die Verwaltung ist verpflichtet, die öffentlichen Finanzen zu verwalten und die Ausgaben zu kontrollieren.
 Die Verwaltung muss die öffentlichen Einrichtungen und Dienstleistungen aufrechterhalten.
 Die Verwaltung ist für die Sicherheit und den Wohlstand des Volkes verantwortlich.
 Die Verwaltung muss die Interessen der Bürger wahrnehmen und ihre Rechte schützen.
 Die Verwaltung ist verpflichtet, die öffentlichen Finanzen zu verwalten und die Ausgaben zu kontrollieren.
 Die Verwaltung muss die öffentlichen Einrichtungen und Dienstleistungen aufrechterhalten.

Ўз ҳаётига хўжайин, яъни ҳокими
мутлақ бўлиш ҳақида
ЖУДА-А-А ЛЎНДА
КИРИШ СЎЗИ

► Эгаллаган билимлари китобхоннинг икки қулоғи орасида жойлашган ичаклари орқали ўтар экан, бу илмлар фикрларнинг йўгон ичагига эмас, унинг ҳаёт қонига қўшилиб кетиши учун ушбу китобдан қандай фойдаланиши ҳақида.

► Нима учун уч хил одам бир хил ҳаракатни амалга ошириб, турлича натижага эга бўлади?

► Сиздаги барча омад ва омадсизликларнинг асл сабаби қаерда?

[Faded text in a speech bubble]

[Large faded text block in a speech bubble]

С

алом азиз китобхонларим! Мен билан шахсан таниш бўлганлар, ҳозирча учрашиб танишишга улгурмаганлар, китобларим билан аллақачон таниш бўлганлар, менинг камтарона ёзганларимни илк бора ўқиётганлар, Сизлар билан ушбу китоб саҳифалари орқали ғойибона бўлса-да учрашиб турганимдан бениҳоя хурсандман.

Хўш дўстлар, бошладикми?

«Қандай қилиб ҳамманинг хавасини келтирадиган одам бўлиш ҳақида», «Фалончи бўлиш ҳақида», «Писмадончи бўлиш ҳақида» жуда кўплаб махсус адабиётлар мавжуд ва бу дунёда турли-туман илмларни сув қилиб ичворган одамларнинг сон-саногии йўқ.

Қадрдонларим айтинг-чи, бу маълумотлар уммонида ким чиндан ҳам йирик наҳанг-у, ким эса бор-йўғи итбалик эканини қандай фарқлаш мумкин?

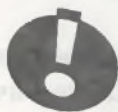
Бир неча йил муқаддам туғилган кунимга менинг махсус ўқув курсларимда шуғулланган икки академик ўз китобларини совға қилишди. Китоблардан бири «Префектура бошқарувининг асоси: олий ўқув юрти талабалари учун қўлланма» деб номланган эди.

Китобни кўришим биланок феъл-атворимдаги заҳар ўзини кўрсатди-қўйди: «Ҳамкасабалар, сизлар қачондир бўлса ҳам бирорта префектурани бошқарганмисизлар?» деб сўра-

дим. Улар эса хайрон бўлганча: «Йўқ. Бизга бунинг нима кераги бор?» – дейишди.

Ҳеч қачон префектурани бошқармаган, ҳеч қачон топ-менежер бўлиб ишламаган одам, деярли институтдан ташкарига чиқмаган олим бўлғуси префектларга амалий иш учун қўлланма ёзганмиш. Ана холос?!

Профессор деганлари оддий одамлар билан таққослаганда, илмий атамаларни жимжимали қилиб териб ташлашни қойил қилади. Буниси аниқ. Зеро, ушбу тоифа мутахассислар учун лағмонни қулоққа чилвирдек қилиб илиб ташлаш чўт эмас. Ҳар доим ҳам, агар бирор бир атамаларни керакли ва кераксиз жойларга қалаштириб ташланса, уни ўқиётган оддий одам эсдан оғиб қолай дейди ва у бечора ўзича: «Қара-я, бу олим жудаям ақлли эканда!» деган хаёлга боради.

Аслида эса ҳар қандай фикр шахсий тажрибадан келиб чиқмаса ва нуқул шахсий хаёлларнинг маҳсули бўлса, уни шу заҳотиёқ ахлат челагига улоқтириш мумкин.

Марҳамат қилиб айтинг-чи, сизлардан қай бирингиз туғма импотентни ҳақиқий лаззатни ҳис қилишга ўргата оласиз? Бу пайтда соғлом одам нималарни ҳис қилишини, бечора импотент ўзида қандай қилиб пайдо қилиши мумкинлигини тасвириаб бера оласизми? Сиз фақат ҳаракатлар техникасига ўргатишингиз, импотентлар учун рисола ёзишингиз мумкин. Лекин! Айтинг-чи, шўрлик қахрамонингиз шу билан лаззат ҳис қила оладими?

Кўпинча шундай бўлади, ўзи росмана лаззат нима эканини ҳис қилиб кўрмаган одам, бу нарсага қандай эришиш

Тентакнинг тажрибаси 3

мумкинлиги ҳақида кўлланма ёзади. Ҳеч қачон севмаган одам севги нималигини ўргатади. Ҳеч қачон бой бўлиб кўрмаган одам қандай қилиб бойиб кетиш ҳақида китоб ёзади. Бахтиқаро шўрпешоналар эса қандай қилиб бахтли бўлиш мумкинлиги ҳақида тавсияномалар битади.

Машғулотларимга қатнайдиغان хонимлардан бири қайсидир аёллар журналининг таъсисчиси эди. У журналининг навбатдаги сонини менга жўнатди, чунки биринчи саҳифада менинг суратим чоп этилган эди. Албатта, мен ўзим ҳақимда нималар ёзилгани билан қизикдим.

Журнални варақлаб, бошқа мақолаларни ҳам кузата бошладим. Бир рухшунос аёл оилада эркак киши агар ўзини муайян бир тарзда тутса, аёл унга жавобан ўзини қандай тутиши кераклиги борасида тавсиялар берганди. Шунга кўзим тушиб қолди. Мен бу мақолани охиригача ўқиб чиқдим... Гарчи бу менга осон бўлмаса-да, лекин ўқидим.

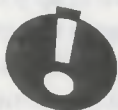
Навбатдаги машғулотлар бошланганида журналнинг муассиси бўлган ўша аёлга: «Хоним, сизнинг журналингизда жуда ғалати рухшунос ишлар эканми?.. Тахминимча, унинг тавсия ва маслаҳатларини ўз эрида синаган ҳар қандай тентак аёл камида турмуш ўртоғидан калтак ейди. Баттарроқ ҳолатида эса эр бундай шаллаки хотиннинг баҳридан кечиб кўя қолади. Ишончим комилки, бу рухшуносиигизнинг эри йўқ ёки бўлса ҳам, у билан аллақачон ажрашган. Ўзини ҳурмат қиладиган биронта эркак қанчалик лапашанг бўлишидан қатъи назар, ўла қолса ҳам бундай хотин билан яшамайди!» – дедим.

Бу каби жодугарлар ҳақида яхши бир латифа бор:

- *Салом дўстим! Кўришмаганимизга ҳам анча бўлди. Ишларинг қалай?*
- *Мени хотиним ташлаб кетди.*
- *Э қўй, хафа бўлма. Бунақа хотинлардан ҳали юзтасини учратасан.*
- *Яна юзта?! Эй худойим, қайси гуноҳларим учун?!*

Журнал муассиси ташқарига бирровга чиқиб келди. Қайтиб келганида эса: «Мен ҳозир мақола эгаси билан кўнги-роқлашдим ва суриштирдим, у аёл ҳақиқатан ҳам уч марта турмушга чиқиб, ажрашган экан», – деди. Ҳар доимгидек. Кўпинча ҳаётда ўзи ҳеч нимага эриша олмаган одам ҳаётдан сабоқ беришга уринади. Айтишади-ку, бўзчи белбоққа ёлчимас деб.

Юқоридаги саволим ёдингиздами – бирор кимсани у ўз ишининг устасими ёки шунчаки гап сотишдан нарига ўтмайдиган сафсатабозми – қандай фарқлаш мумкин?

Жуда оддий – агар ўша кимса ўзи фикр билдираётган жабҳада муваффақиятга эришган бўлса – демак, Сизнинг каршингизда ростгўй одам турибди. Агар у назариядан нарига ўтмайдиган ҳаёлпараст бўлса – туёғини шиқиллатсин.

Модомики, Сизнинг камтарин қулингиз ўзимни ростгўй одам деб ҳисоблар эканман, демак, бу китоб саҳифаларидаги гаплар ё ўзимнинг шахсий тажрибамдан келиб чиққан ҳолда берилган ёки тадқиқотга жалб этилган минг-минглаб бошқа кишиларнинг умумлаштирилган тажрибаларига асосланиб ёзилган.

Мен, ўз касбининг устаси сифатида жуда тор йўналишдаги мутахассислик эгасиман. Бу мутахассислик объектим – Инсон: Менинг вазифам – Сизнинг тажрибангиз ва муваффақиятларингиз омилини йиғиш ва коллекция тарзида тўплаш. Чунки Сизнинг истаган муаммонгизни оладиган бўлсак, ушбу муаммо ҳаётда илк бор учраётгани йўк.

Тентакини тажрибаси 3

Демак, уларни умумлаштириш, таҳлил қилиш ва олдиндан айтиб бера олиш мумкин. Уларни чиқитга чиқариб ташлаш ҳам мумкин.

Одамлардаги муаммоларга нисбатан менда ғайриоддий сезгирлик пайдо бўлган, десам ҳам бўлади. Нимадир бўлса, дарров эслаб, таҳлил қила бошлайман: ушбу ҳолатда мана бундай йўл тутиш – ҳеч қандай натижа бермаган эди, бунисида – салбий натижа берган, буида эса – ижобий натижа қайд этилган.

Чунки, сиз агар йилма-йил, ойма-ой, кунба-кун инсонлардаги феъл-атворларни, хулқларни, одатларни, ўзига хосликларни тизимлаштириб борсангиз, вақти-соати келиб, уларнинг деярли барчаси қоиуният экани яққол кўзга ташланиб қолади.

Марҳамат қилиб айтинг-чи, ўз соҳангиз бўйича фаолият олиб бориш билан бирга касбингизнинг энг нозик сирасрорларини ҳам ўзлаштиришни хоҳлармидингиз? Хоҳлардингиз-а? Сиз ҳам олижаноб очкўзлик хасталигига чалинган экансиз-да?

Модомики, шундай экан унда куйидаги ҳолатни тасаввур қилинг. Уйингизга сантехник меҳмонга келди! Меҳмонга-ми? Албатта иш юзасидан!

Қадрдонларим, биласизми, сантехник сиздан нимаси билан фарқ қилади? Ахир сантехника борасида сиз ҳам нималарнидир тушунасиз-ку! Ҳар ҳолда раковинани унитаздан ажрата оласиз, ванна билан унитазнинг сув тушириш мосламасини фарқлай оласиз-ку? Фарқлай оласиз!

Сизлардан қайси бирингиз бу ускуналарни таъмирлай олади? Юзтадан битта-иккитангизгина бу ишни эплай оласиз. Бошқалар эса, ҳеч бўлмаса, улардан фойдаланишни эплашяпти, шунисига ҳам шукр!

Демак, сантехник сиздан шу жиҳатдан фарқ қиладики, сиз фақат фойдаланишни биладиган номатлуб жойда

у ҳар куни қўли билан ўша жойни ковлаб ишлайди. Ҳар куни!

Айни дамда эса менинг сиздан фарқим шуки, мен ҳар куни, ҳатто резина қўлқоп киймасдан туриб, сизларнинг турли бало-бадбўйларга тикилиб қолган ҳаётингизни ковлаштириш билан бандман.

Малакамни ошириб бориш учун эса ҳаётимнинг ҳар бнр кунини унитазларнинг янги ва хилма-хил шаклларини ўрганишга сарфлар эканман, фикрлар ва қилиқлар натижасида булғаб ташланган ҳаёт паймоналарини дезинфекция қилишнинг турли йўллари ва усулларини кўздан кечириб, бу олижаноб жараённи автоматлаштиришнинг янги усулларини излайман.

Ва бу заҳматли иш қирк йилдан ортиқроқ давом этмоқда.

Лекин камтарин қулингиз қанчалик малакали мутахассис бўлмасин, ҳаммани бадавлат қилишнинг иложи йўқ, ҳаммани соғлом қилиш мумкин эмас, ҳаммани бахтли қилишни эса айтмасам ҳам бўлади.

Сиз нима деб ўйлайсиз, нима учун шундай?

Айтинг-чи азизларим, оддий шишадан бриллиант ясаш мумкинми? Йўқ!

Бунинг учун бошланғич ашёларнинг захираси етарли бўлиши керак. Ўсиш ва олдинга интилиш, орзу қилиш, ижодкорлик истаги барча одамларда бир хил эмас.

Агар одам олмос бўлса, уни қандай сайқаллаб қирралашингдан қатъи назар, у бриллиантга айланади. Агар одам оддий шиша бўлса, жонимни жабборга берсам ҳам, бу ашёдан бор-йўғи ялтироқ шиша, мунчок, арзонбаҳо такинчок ясаш мумкин, холос.

Заргар сифатида мен ҳар куни минглаб одамлар орасидан, ўзининг бўлғуси бойвачча эканлигидан мутлақо беҳабар, ҳозирча одамлар билан тирбанд «коммуналка» уйида бурнини ковлаб ўтирган олмосларимни излайман.

Тенгнинг таъриби 3

Менинг энг асосий вазифам – бу одамларни ўз имкониятлари билан таништириш. Яъни Сизни ўз-ўзингиз билан таништириш!

Менинг азизларим, менинг қадрдонларим! Минг афсуслар бўлсинки, ушбу китоб бутун инсоният вакиллари-нинг ҳаммасига ҳам тўғри келавермайди. Бу китоб Ер сайёраси аҳолисининг бор-йўғи икки фоиз кишиларигагина тўғри келади.

Мана шу икки фоизни ташкил этувчи инсонларга сизнинг камтарин қулингиз қачонлардир ёдгорлик қўйишни хоҳлардим, бундай ёдгорликни ҳатто кўз олдимга келтириб, тасаввур ҳам қиляпман: тўқ рангли гранитдан ишланган ёдгорлик, унда эса «2%» кўрсаткичи. Юқори пробали олтидан. Нима учун икки фоиз? Бу – статистика дўстларим, шунчаки статистика.

Масалан, илмий иш билан шуғулланувчи олимларнинг сони ҳам ҳеч қачон умумий аҳоли сонининг икки фоиздан ошмайди.

Даҳоларнинг, мутафаккирларнинг, барча кимёгар, физиклар, профессорлар, фан докторлари, академикларнинг сони ҳам 2 фоиздан ошмайди.

Санъат вакиллари-нинг сони ҳам ҳеч қачон 2 фоиздан ошмайди. Барча адабиёт институтларини битирган инсонлардан фақат 2 фоизигина ҳақиқий ёзувчилар бўлиб етишадилар.

Ялпи ички маҳсулотнинг 100 фоизи ҳам айнан 2 фоиз инсонларнинг саъй-ҳаракати туфайли ишлаб чиқарилади. 2 фоиз аҳолигига қолган барчани едиради, кийдиради ҳамда инсоният тарихини бошқариб боради.

Ва фақат 2 фоиз аҳолигина шундай кизиқ қобилиятга эга – ўзлигини сақлаб қола олади. Ўзлигини англаш, ўзлигини тан олиш ва ривожлантириш...

Инсоиятнинг қолган 98% қисмига қараганимда менда шундай ҳолат пайдо бўладики: гўё мен кўп йиллардан буён жиннихонада ётибман-у, кунни билан ўзим билан ўзим алаҳсираб мулоқот қилаётгандекман. Бу туйғулар аллақачон мени тириклайин гўрга тикқан бўларди, агар-да...

Агар ёнимда нималарнидир ўқиб, ўрганиб, ўрганганларини бир-бирига узатиш асосида нималаргадир эриша олган шахслар жамоаси бўлмаганида... Бу инсоиятнинг юпқ-а-ги-н-а бир қатлами, менинг севимли шогирдларим ва дўстларим, улар яхши маънода ўзларининг «қиз»қувчан бурунларини ҳар нарсага тикаверадиган», нигоҳларини бир коса иссиқ шўрвадан узиб, юлдузли осмонни кўра олганлар.

Теварак атрофингизни аксарият ҳолларда фақат бир хил машғулот жараёни билан банд бўлган, кўримсиз, тунд тўда ташкил этади: ғижирламасдан, барқарор ва созланган ҳолатда ишлаши учун улар тўхтовсиз ўзларининг икки – кириш ва чиқиш дарвозасини тозалаш ва мойлаш билан банд: туну куни ана шу икки тешик посбонлигидаги фахрли соқчилик вазифасини ўташ!

Мана шу бир хил оҳангдаги ҳаёт гирдобларида болаларча кизиқувчан, жонли нигоҳ ярқ этиб кўриниб қолса, мен зудлик билан ана шундай ўз шахсий ҳаётининг бўлғуси ҳукмдорига ёрдам қўлини узатаман ва уни бор кучим билан кирғоқ томон судрайман. У нафасини ростлаб, теварак-атрофга кўз югуртириб олар экан, менинг дўстона тепкиларим туфайли тетиклангач, ўзининг шахсий бахт-соадати йўналишида чопқиллаб кетади.

- Lituz.com

Elektron kitoblar

**To'liq qismini Shu tugmani
bosish orqali sotib oling!**